

Beleidsplan

2020-2023

WIJKGEMEENTE I
HERVORMDE GEMEENTE
IJSELMUIDEN/GRAFHORST

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	5
1. WIJKGEMEENTE I	6
1.1 Structuur van de (wijk-)gemeente	6
1.2 Grondslag en positie	6
1.3 Grotere verbanden	8
1.4 Aandachtspunten.....	8
1.5 Beleidsvoornemen.....	8
2. EREDIENST	9
2.1 Diensten	9
2.2 Ambten	10
2.3 Sacramenten	10
2.4 Liturgie.....	10
2.5 Voorzieningen	11
2.6 Aandachtspunten.....	11
2.7 Beleidsvoornemens.....	11
3. PASTORAAT	12
3.1 Regulier huisbezoek.....	12
3.2 Ouderenpastoraat.....	12
3.3 Ziekenpastoraat	13
3.4 Rouwpastoraat	13
3.5 Trouwpastoraat	13
3.6 Crisispastoraat	14
3.7 Overig pastoraat	14
3.8 Aandachtspunten.....	15
3.9 Beleidsvoornemens.....	15
4. CATECHESE	16
4.1 Inhoud en doelstelling	16
4.2 Catechesevormen.....	16
4.3 Aandachtspunten.....	17
4.4 Beleidsvoornemens.....	17
5. JEUGDWERK	18
5.1 Inhoud, doelstelling en uitgangspunten.....	18
5.2 Huidige middelen	19
5.3 Aandachtspunten.....	19

5.4	Beleidsvoornemens.....	20
6.	DIACONAAAT.....	21
6.1	Inhoud en doelstelling.....	21
6.2	Huidige middelen.....	21
7.	ZENDING EN EVANGELISATIE.....	23
7.1	Bijbelse fundering.....	23
7.2	Zendingswerk.....	23
7.3	Evangelisatiewerk.....	24
7.4	Aandachtspunten.....	24
7.5	Beleidsvoornemens.....	25
8.	VORMING EN TOERUSTING.....	26
8.1	Activiteiten onder verantwoordelijkheid van wijkgemeente I.....	26
8.2	Activiteiten onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad.....	26
8.3	Aandachtspunten.....	27
8.4	Beleidsvoornemens.....	27
9.	BEHEER.....	28
10.	KERKELIJKE EN LEVENSBESCHOUWELIJKE ONDERWERPEN.....	29
10.1	Begraven.....	29
10.2	Huwelijk, echtscheiding en samenwonen.....	29
10.3	Andersgeaardheid; homofilie en transseksualiteit.....	30
10.4	Aandachtspunt.....	30
	BIJLAGE 1: LEVENSBESCHOUWELIJKE ONDERWERPEN.....	31

VOORWOORD

Voor u ligt het beleidsplan van wijkgemeente 1 van de Hervormde Gemeente IJsselmuiden-Grafhorst voor de periode 2020-2023, zo God die geeft.

De aanwezigheid van een beleidsplan is in de eerste plaats een voorschrift van de Protestantse Kerk in Nederland. Anderzijds geeft de aanwezigheid van een beleidsplan ook invulling aan de behoefte aan structuur om in het verlengde van de roeping van God een gemeente te zijn naar Gods bedoeling, tot Zijn eer en haar te leiden naar een eeuwigheid bij Hem, de Schepper en Volmaker van ons leven.

Voor de uitvoering van die leiding geldt dat Gods Heilige geboden het richtsnoer vormen en dat we ook Zijn Leiding in het leidinggeven aan de gemeente willen verwachten. Het beleidsplan heeft dus niet het eerste of het laatste woord. Dat heeft de Bijbel, Gods onfeilbaar Woord. De bestaansreden en het bestaansrecht van onze gemeente ligt in de drie-enige God, Die Zijn kerk vergadert, voedt, beschermt en onderhoudt. Vanuit dit perspectief gezien kan een beleidsplan een nuttig hulpmiddel zijn voor het bestuur van de gemeente, ten dienste van de gemeente.

Het beleidsplan is op herkenbare en overzichtelijk wijze ingedeeld, waarbij per onderwerp eerste de huidige situatie is beschreven welke vervolgens is aangevuld met aandachtspunten en eventuele beleidsvoornemens.

Na vaststelling van het beleidsplan werkt de kerkenraad de beleidsvoornemens uit. Na die uitwerking neemt de kerkenraad een beslissing. Die beslissing houdt in om iets wel of niet te doen. Als iets wel wordt gedaan, wordt ook besloten hoe dat gedaan wordt.

Laten we ons blijvend bewust zijn van de woorden die Christus zelf sprak: “Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen (Joh.15:5). Laten we daarom samen blijven bidden en belijden “Onze hulp is van de Heere...”

1. WIJKGEMEENTE I

1.1 Structuur van de (wijk-)gemeente

De Hervormde gemeente IJsselmuiden-Grafhorst maakt onderdeel uit van de Protestantse Kerk in Nederland en is opgedeeld in twee zelfstandige wijkgemeenten met elk een eigen wijkkerkenraad en predikantsplaats. De wijken zijn als twee geografische gebieden verdeeld die bij plaatselijk reglement zijn vastgesteld. Gemeenteleden hebben de mogelijkheid tot overschrijving naar een andere wijk.

Jaarlijks wordt er minimaal één gezamenlijke ambtsdragersvergadering gehouden, waarin vooral Bijbelse, theologische, pastorale en eventueel kerkhistorische onderwerpen aan de orde kunnen komen.

Onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad vallen in de gemeente de volgende organen en activiteiten, namelijk:

- GZB commissie
- Ouderenmiddagen
- Uitzendingen via de kerkradio
- Ouderen bezoek

De samenstelling en werkwijze van de kerkenraad van wijkgemeente I (hierna te noemen gemeente) is geregeld in de plaatselijke regeling van deze gemeente. Voor meer informatie wordt hiernaar verwezen.

1.2 Grondslag en positie

De gemeente noemt zich hervormd-gereformeerd binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Bij haar positiebepaling binnen de Protestantse Kerk in Nederland houdt de gemeente vast aan het Convenant van de Classis Alblasserdam, waaruit als volgt wordt geciteerd:

Onze Hervormde Gemeente staat op gereformeerde grondslag. Dat houdt onder meer in dat binnen het gemeentelieven een centrale plaats wordt toegekend aan een Schriftuurlijke, en appellerende prediking in de beide zondagse erediensten en op de christelijke gedenkdagen. Daarbij geldt de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God, gezaghebbend voor leer en leven.

In de beide sacramenten, t.w. de viering van het heilig avondmaal en de bediening van de heilige doop belijdt en ervaart de gemeente de gemeenschap met Christus en met elkaar en de verbondstrouw van God. De gemeente belijdt het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof, zoals neergelegd in de drie algemene belijdenisgeschriften van de kerk, nl. de Apostolische Geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicéa en de geloofsbelijdenis van Athanasius. De gemeente wil staan in de traditie van de Reformatie en trouw zijn aan de belijdenis van het voorgeslacht. Zij acht zich dan ook gebonden aan de drie bijzondere belijdenisgeschriften van de kerk, de drie Formulieren van Enigheid, nl. de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

De grondslag van onze gemeente kan onder geen beding worden gewijzigd door besluiten van meerdere ambtelijke vergaderingen van de kerk of de overheid. De kerkenraad en de gemeente hebben deze grondslag en enkele concretisering daarvan verwoord en geven daarmee aan waarop zij de synode aanspreken en waarop zij door haar aangesproken willen en mogen worden.

1. *Als kerkenraad en gemeente belijden wij, met Gods hulp acht te geven op en vast te houden aan de zuivere prediking¹ van het Evangelie, de zuivere bediening van de sacramenten, het bestraffen van de zonden, ons in alle dingen te richten naar het onfeilbaar Woord van God, waarbij wij alles wat hiermee in strijd is, verwerpen.*
2. *Als kerk, geboren uit de gereformeerde tak van de Reformatie, aanvaarden wij daarom niet zonder meer de Augsburgse Confessie, noch de Catechismus van Luther. Verder verwerpen wij de Konkordie van Leuenberg en de Barmer Thesen².*
3. *Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat de heilige doop een instelling is van Jezus Christus om ons en onze kinderen Zijn verbond te verzegelen. Daarom behoren de kleine kinderen van de gemeente als erfgenamen van het Rijk van God gedoopt te wezen;*
4. *Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat het heilig avondmaal een instelling is van Jezus Christus, die Hij alleen heeft ingesteld voor Zijn gelovigen die in het midden van de gemeente belijdenis des geloofs hebben afgelegd. Wij vermanen alle ongelovigen en hen die zich met ergerlijke zonden besmet weten, zich van de tafel des Heeren te onthouden, zolang zij zich niet bekeren. Met Gods hulp zullen wij tegenstaan en weren allen die de heilige sacramenten misbruiken of verachten;*
5. *Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat tot ambtsdragers van de gemeente – zowel ouderlingen als diakenen – door wettige verkiezing geroepen en bevestigd dienen te worden mannenbroeders, belijdende leden van de kerk en vervuld met de Heilige Geest.*
6. *Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat het huwelijk tussen man en vrouw een instelling van God is en als zodanig heilig gehouden dient te worden. Alternatieve samenlevingsvormen zijn onbijbels en daarom censurabel. Daarom zal de kerkenraad op Bijbelse wijze tucht oefenen over hen die deze instelling van God ontkrachten.*
7. *Als kerkenraad en gemeente spreken wij uit dat zodanige mannen als kandidaat tot de heilige dienst toegelaten en bevestigd dienen te worden, die, staande op de hierboven vermelde en verantwoorde grondslag, de kerk wensen te dienen met het Evangelie van Jezus Christus.*

Het is ons verlangen, dat geheel de kerk waarlijk belijdende kerk is, levend overeenkomstig Gods Woord en getuigenis, zodat aan haar geestelijk karakter geen afbreuk wordt gedaan door verwereldlijking. Staande op deze grondslag wensen wij in de kerk die God in ons vaderland geplant heeft, ons Nederlandse volk te dienen met het heilig Evangelie der genade Gods.

---

¹ Onder zuivere prediking bedoelen wij zoals verwoord in de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. Art 29 NGB; De merktekenen, om de ware kerk te kennen, zijn deze: zo de kerk de reine prediking van het evangelie oefent; indien zij gebruikt de reine bediening der sacramenten, gelijk die Christus ingesteld heeft; zo de kerkelijke tucht gebruikt wordt, om de zonde te straffen. DL 3,4 art 17; Want door de vermaningen wordt de genade medegedeeld; en hoe vaardiger wij ons ambt doen, des te heerlijker vertoont zich ook de weldaad Gods

² De *Augsburgse Confessie*, die o.a. de Doop "heilsnoodzakelijk" noemt (zonder doop geen zaligheid) en om de visie op Afval der heiligen / Avondmaal en de Biecht. De *Catechismus van Luther*, vanwege de visie op het Heilig Avondmaal. De *Konkordie van Leuenberg*, vanwege de afgezwakte belijdenis van Christus als waarachtig God, van de toorn van God over de zonde, het optimistisch mens beeld en een te grote aandacht voor de dienst van de kerk in deze wereld. De *Barmer Thesen*. O.a. vanwege de al-verzoening. En de ruimte voor Schriftkritiek.

1.3 Grotere verbanden

De gemeente IJsselmuiden-Grafhorst behoort tot de classis Overijssel-Flevoland.

De classicale vergadering is schakel tussen plaatselijke gemeenten en landelijke kerk. Ze vaardigt mensen af naar de synode, die meenemen wat in de gemeenten leeft en terugbrengen wat in synode is besproken.

- De classicale vergadering kan bij de synode een voorstel indienen voor een wijziging van de kerkorde of de ordinanties. Ook andere zaken kan ze voorleggen aan de synode.
- De classicale vergadering moet door de synode worden geraadpleegd bij belangrijke vragen over belijden, kerkorde en oecumene. Zonder dat kan de synode geen besluit nemen.
- De classicale vergadering is het eerste aanspreekpunt voor wie bezwaar wil maken tegen het belijden van de kerk (gravamen) of tegen de geloofsverkondiging van een predikant.

De gemeente wordt direct of indirect vertegenwoordigd in de classis.

2. EREDIENST

In de liturgie van de eredienst staat de prediking centraal.

In de prediking wordt het evangelie, de zeer blijde boodschap, verkondigd en klinkt de oproep tot bekering en het geloof in Christus, de Gekruisigde, onder verwijzing naar o.a. Johannes 3:16.

De prediking heeft als doel dat zondaren door de Heilige Geest tot geloof in de Heere Jezus Christus komen, zich bekeren en door het geloof als een kind van God aangenomen mogen weten en daardoor met woord en daad van Hem gaan getuigen en gaan leven tot eer van Hem en tot heil van onze naaste.

Van de predikant wordt gevraagd dat hij het hele Woord van God onderzoekt en predikt.³ Daarbij is een zorgvuldige exegetische nodig en zo mogelijk een actuele toepassing voor de gehele gemeente, rekening houdend met verschillen in leeftijd, achtergrond, intellectuele ontwikkeling en werksituatie van de gemeenteleden. In de prediking blijft aandacht voor de kinderen en jongeren nodig.

2.1 Diensten

Elke zondag wordt er onder verantwoording van wijkgemeente 1 een morgen- en middag/avonddienst gehouden.

De middagdienst, die het karakter kent van een leerdienst, wordt zo veel mogelijk uit de Heidelbergse Catechismus, Nederlandse Geloofsbelijdenis en Dordtse Leerregels gepreikt. Er worden – over het algemeen eens per jaar - de volgende bijzondere diensten gehouden:

- Aangepaste kerkdienst
In deze dienst wordt in de prediking in het bijzonder rekening gehouden met anders begaafden.
- Belijdenisdienst
In de belijdenisdienst leggen belijdeniscatechisanten openbare belijdenis van het geloof af in het midden van de gemeente. De gemeente heeft na afloop van de belijdenisdienst de gelegenheid de belijdeniscatechisanten een hand te geven.
- Afsluitingsdienst Vakantiebijbelweek
Op de zondagochtend na de vakantiebijbelweek wordt in de Dorpskerk tijdens de kerkdienst aandacht besteed aan de afsluiting van de vakantie Bijbelweek.
- Themadienst gezin-school-kerk
Tijdens de themawEEK gezin-school-kerk, die in samenwerking met de Hervormde scholen wordt gehouden, wordt in deze dienst over een specifiek thema gepreikt, dat gedurende de themawEEK op de Hervormde scholen is behandeld.
- Opening Winterwerk
- In de wintermaanden worden er doordeweekse diensten belegd.
- Laatste dienst kerkelijke jaar waarin mede wordt stilgestaan bij de gemeenteleden die het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden.

Naast de zondagse erediensten worden ook op Eerste Kerstdag, Goede Vrijdag, Bid- en dankdag voor gewas en arbeid twee diensten belegd. Er worden ook diensten belegd op Tweede Kerst-, Paas- en Pinksterdag, op Hemelvaartsdag, Oudejaarsavond en Nieuwjaarsmorgen. Voorafgaande aan de morgendiensten van eerste Kerst-, Paas- en Pinksterdag worden er passende liederen gezongen en aansluitend een psalm gezongen.

---

³ 2 Timotheüs 3:16

Daarnaast wordt rondom 31 oktober een Reformatie Herdenking gehouden, zo mogelijk interkerkelijk.

2.2 Ambten

Om de gemeente bij het heil te bepalen en bij haar roeping in de wereld te bewaren is van Christuswege het openbare ambt van Woord en Sacrament gegeven. Onderscheiden worden de ambten van predikant, ouderling en diakenen.

De ambtsdragers zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de opbouw van de gemeente in de wereld door zorg te dragen voor de dienst van Woord en sacramenten, de missionaire, diaconale en pastorale arbeid, de geestelijke vorming, het opzicht, het rentmeesterschap over de vermogensrechtelijke aangelegenheden en andere arbeid tot opbouw van de gemeente.

De roeping tot het ambt geschiedt van Christuswege door de gemeente.

Een ambt in de kerk kan uitsluitend worden vervuld door mannen die daartoe naar de orde van de kerk geroepen zijn, belijdenis van het geloof hebben afgelegd en in het ambt bevestigd zijn, onder aanroeping van de Geest. De bevestiging in het ambt vindt plaats in het midden van de gemeente, met gebruikmaking van het klassieke bevestigingsformulier.

Tijdens de erediensten doen ambtsdragers volgens een rooster dienst.

2.3 Sacramenten

In de week voorafgaand aan de bediening van de Heilige Doop wordt een doopzitting gehouden voor beide doopouders. De gemeente heeft na afloop van de doopdienst de gelegenheid de doopouders de hand te schudden en Gods Zegen toe te wensen.

Het Heilig Avondmaal wordt viermaal per jaar gehouden. Ook in verzorgingshuis de 'Maarlenhof', onder wisselende verantwoordelijkheid van wijkgemeente 1 en wijkgemeente 2. Een week voorafgaande aan de Avondmaalsviering wordt een voorbereidingsdienst gehouden. In de week van voorbereiding wordt Censura Morum gehouden in verband met het te houden Heilig Avondmaal. Op de Avondmaalszondagen wordt in de middag of avond een dankzegging- en nabetrachtingdienst belegd.

De sacramentsbedieningen worden in principe door de eigen wijkpredikant verzorgd.

2.4 Liturgie

De liturgie heeft tot doel de Heere te prijzen en te eren, en betrokkenheid van de gemeenteleden bij de eredienst te versterken. Dit krijgt o.a. vorm door de gemeentezang, door het lezen in het Woord van God, door het gebed en door inzameling van de gaven. In het gebed krijgt de verootmoediging, schuldbelijdenis, dankzegging, het inroepen van de Heilige Geest alsmede lofprijzing een plaats. Ook zal actueel en concreet ingegaan worden op de noden waarvoor voorbede wordt gedaan.

In de eredienst wordt de Statenvertaling gelezen omdat deze vertaling zeer dicht bij de

grondtekst blijft. We maken gebruik van de klassieke formulieren. Er worden liederen gezongen die uit de Bijbeltekst opkomen of daarop gegrond zijn: de Psalmen en enige gezangen. Deze worden in de berijming van 1773 iso-ritmisch gezongen. Elke zondagmorgen wordt de wet des Heeren gelezen en in de middag- of avonddienst meestal één van de geloofsbelijdenissen. De gemeente beantwoordt dit met het zingen van een Psalm of een lied uit Enige gezangen. Vóór de aanvang van de morgendiensten wordt een psalmvers gezongen dat de kinderen van de zondagsschool voor die zondag hebben moeten leren. In doopdiensten wordt het doopformulier gelezen. In de voorbereidingsdienst op het Heilig Avondmaal wordt het eerste gedeelte van het avondmaalsformulier gelezen en in de avondmaalsdienst zelf het tweede gedeelte.

2.5 Voorzieningen

Om zoveel mogelijk gemeenteleden de mogelijkheid te bieden om de erediensten te bezoeken is 's morgens kinderoppas aanwezig, terwijl bij de Avondmaalszondagen er 's middags ook kinderoppas is geregeld.

Voor mensen die slecht ter been zijn, bestaat kerkvervoer. Voor degenen die niet meer in de gelegenheid zijn om de diensten te bezoeken is er de mogelijkheid om via de kerkradio of internet de diensten te beluisteren. Voor mensen, die tijdelijk door ziekte niet in staat zijn de zondagse erediensten te bezoeken, verzorgt de diaconie de opnames en distributie ervan of de tijdelijke verstrekking van een kerkradio.

Van iedere eredienst kan een geluidsdrager tegen vergoeding worden verkregen. Ook kunnen via internet de geluidsopnames van diensten gedownload worden.

2.6 Aandachtspunten

1. Naast de Statenvertaling (SV) wordt in Hervormd Gereformeerde kring ook gebruik gemaakt van de Herziene Statenvertaling (HSV).
2. Naast de klassieke formulieren wordt in Hervormd Gereformeerde kring ook gebruik gemaakt van hertaalde formulieren.
3. Trouw in de kerkgang, specifiek voor de 2e dienst en tijdens de diensten van Heilig Avondmaal.

2.7 Beleidsvoornemens

1. Bezinning over de omgang met de (Herziene) Statenvertaling.
2. Bezinning over de omgang met klassieke en hertaalde formulieren.

3. PASTORAAT

Het pastoraat heeft haar oorsprong in Gods liefdevolle zorg en aandacht voor Zijn gemeente. Hij is de Herder over Zijn schapen. Hij ziet naar Zijn gemeente om, daarom is de gemeente geroepen om ook om te zien naar elkaar. In het pastoraat dient dus tot uiting te komen dat in de gemeente, door en vanuit de liefde van God, zorg gedragen wordt voor het geestelijk welzijn (zielenheil) van elkaar. Samengevat is het pastoraat een door God gegeven opdracht om elkaar te wijzen op Gods beloften en geboden voor tijd en eeuwigheid.

Pastorale zorg is een roeping voor alle gemeenteleden en in het bijzonder voor predikanten en ouderlingen, waarbij een goede afstemming tussen predikant en ouderling van groot belang is. Zij brengen bezoeken aan gemeenteleden en gezinnen waarbij vooral het persoonlijke geloofsleven en de verwerking van de vruchten van de prediking aan de orde komen. In bijzondere gevallen vindt extra pastorale zorg plaats. Te denken valt aan ziekte, verdriet, problemen, overlijden, blijde gebeurtenissen en wanneer dit verder nodig wordt geacht. Sinds de zondeval is er veel gebrokenheid gekomen dat zich op tal van manieren openbaart in levens van mensen. Juist in de pastorale contacten mag iets van de innerlijke beweging van de Heere Jezus worden getoond en staan we naast die ander.

Op de reguliere kerkenraadsvergadering wordt het pastoraat als een vast agendapunt besproken. Bij dit agendapunt worden mededelingen gedaan omtrent het bezoekwerk dat gedaan is of op korte termijn moet worden gedaan. Ook worden dan eventuele pastorale problemen besproken en indien nodig afgesproken wie wanneer iemand bezoekt.

3.1 Regulier huisbezoek

Aan iedere ouderling is een aantal pastorale eenheden toebedeeld die op geografische wijze bij elkaar een sectie vormen, aangevuld met leden die zijn overgeschreven vanuit wijk 2 of een andere gemeente. De ouderlingen zijn verantwoordelijk voor het pastoraat in hun eigen sectie en bezoeken de pastorale eenheden binnen hun sectie minimaal éénmaal per twee jaar. Zij houden bij wanneer deze bezoeken zijn afgelegd. De ouderlingen kunnen zich laten vergezellen door een diaken. Periodiek vinden consistorievergaderingen plaats, waarin het pastoraat een bijzondere plaats krijgt. Dit zijn vergaderingen voor (in principe) alleen de predikant en de ouderlingen(-kerkrentmeester). Afhankelijk van het onderwerp worden ook diakenen uitgenodigd.

3.2 Ouderenpastoraat

Gemeenteleden ouder dan 80 jaar worden bezocht door de predikant / pastoraalmedewerker rond hun verjaardag en jaarlijks door de sectieouderling. Daarnaast worden gemeenteleden van 85 jaar en ouder jaarlijks bezocht door de ouderling met bepaalde opdracht voor ouderen.

Voor alleenstaanden vanaf 70 jaar en echtparen vanaf 75 jaar is er een mogelijkheid om door iemand van de bezoekcommissie te worden bezocht. De desbetreffende gemeenteleden worden hiervoor benaderd. Ook kunnen de ouderlingen e.e.a. ter kennis brengen van de bezoekcommissie. Deze commissie bestaat uit de zogenoemde 'bezoekdames' en sommige mannen die dit bezoekwerk doen. De commissie functioneert onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad.

3.3 Ziekenpastoraat

De predikant bezoekt met regelmaat de zieken thuis en in de verzorgingstehuizen. Zieken in het ziekenhuis worden wekelijks door de predikant bezocht. Gemeenteleden die ontslagen zijn uit het ziekenhuis, worden thuis nog een keer bezocht door de sectieouderling. Gemeenteleden die permanent in een verzorgings- of verpleeghuis buiten de gemeente worden opgenomen, vallen kerkordelijk (vanwege de verhuizing) niet langer onder de pastorale wijkzorg. De sectieouderling zal in dat geval vragen of men pastoraal bezocht wil blijven worden vanuit onze gemeente. Zo ja, dan is overschrijving terug naar de gemeente gewenst. De intentie is om pastorale zorg te blijven verlenen als betrokkene dat wenst.

3.4 Rouwpastoraat

De nabestaanden regelen in overleg met de predikant de rouwdienst. De predikant begeleidt de rouwdragenden in hun rouwproces. Hij stemt met de nabestaanden af of ook de sectieouderling de nabestaanden op het pastorale adres bezoekt in de dagen voorafgaande aan de begrafenis. De sectieouderling woont de rouwdienst en begrafenis bij. Hij doet het zgn. consistoriegebed en na terugkomst van de begraafplaats sluit hij de rouwplechtigheid af met Schriftlezing en gebed. Is het condoleren (ook) op een ander tijdstip, dan sluit de sectieouderling af met schriftlezing en gebed. De sectieouderling bezoekt de nabestaande(n) op het betreffende pastorale adres in de weken na de begrafenis. In overleg worden verdere bezoeken gedaan.

De rouwdienst wijkt in zoverre af van een eredienst, dat de predikant het votum uitspreekt, een meditatie houdt en afsluit met de zegenbede. In de dienst wordt enkel gezongen uit de psalmen en de zogenoemde 'enige gezangen'. Op verzoek van de familie kan de voorganger na het votum een door hem opgestelde gedachtenis (levensschets) uitspreken. Voorafgaande aan de rouwdienst kan de familie dat echter ook zelf doen (in plaats van de voorganger).

3.5 Trouwpastoraat

Een verzoek tot een huwelijksinzegening wordt pas ingewilligd nadat de predikant ten minste één gesprek met het aanstaande bruidspaar heeft gehad. Het bruidspaar zoekt in de regel eerst contact met de predikant voor het huwelijksgesprek. De predikant onderhoudt de pastorale contacten bij de voorbereiding van dit huwelijk en zal in geval van een aanvraag voor een huwelijksbevestiging de sectieouderling en de kerkenraad tijdig inlichten. Voor de huwelijksdienst hanteert de kerkenraad als regel dat de eigen predikant voorgaat. De kerkenraad kan op schriftelijk verzoek van het aanstaande bruidspaar toestemming verlenen om een predikant van buiten de gemeente te laten voorgaan wanneer daarvoor een bijzondere reden is. Voor wat betreft de orde van dienst en liturgie stelt de kerkenraad als voorwaarde dat het beleid van de kerkenraad in deze wordt uitgevoerd. Dat houdt in:

- gebruik van het klassieke huwelijksformulier;
- gebruik van de Statenvertaling;
- in de dienst wordt alleen uit de psalmen en de zogenoemde 'Enige gezangen' gezongen, iso-ritmisch;
- in de dienst worden geen foto's of video-opnames gemaakt.

In geval van een gastpredikant geeft de scriba dit schriftelijk door aan de gastpredikant en het aanstaande bruidspaar. Het bruidspaar neemt contact op met de koster over datum en tijdstip van de huwelijksdienst. Tijdens het gesprek met de predikant wordt ook de liturgie besproken. Het bruidspaar zorgt in principe zelf voor de liturgie en het vermenigvuldigen. Is dit niet mogelijk, dan wordt dit verzorgd door het kerkelijk bureau of de koster. In de trouwdienst zijn in ieder geval één ouderling en één diaken aanwezig. Voorafgaande aan de dienst wordt de trouwbijbel ingevuld. In de dienst ontvangt het bruidspaar de trouwbijbel van de dienstdoende sectieouderling, die hen kort toespreekt. Na afloop van de dienst is er eventueel gelegenheid het bruidspaar te feliciteren. Van de sectieouderling wordt verwacht dat hij – indien mogelijk – de receptie bezoekt.

3.6 Crisispastoraat

In bijzonder moeilijke omstandigheden verzorgt de predikant het crisispastoraat en koppelt zo nodig dit terug naar de sectieouderling.

3.7 Overig pastoraat

Gemeenteleden die in een ambt verkozen zijn worden in de beslissingsperiode zoveel mogelijk door de predikant alsook door de sectieouderling bezocht.

Onder het overige pastoraat wordt ook het kraambezoek door de predikant verstaan. Tijdens dit bezoek wordt een passend boekje gegeven.

Echtparen die zich op de doopzitting hebben aangemeld worden drie maanden na de doopbediening bezocht door de sectieouderling. De kerkenraad kan besluiten dat een ouder die geen belijdenis van het geloof heeft afgelegd en heeft uitgesproken niet kerkelijk meelevend te zijn, geen jawoord op de doopvragen te vragen. Indien een ouder geen belijdenis heeft gedaan, wordt erop aangedrongen om de belijdeniscatechese te volgen. Echtparen worden bij huwelijksjubilea door de predikant bezocht op of direct na de gedenkdag.

Nieuw ingekomen gemeenteleden krijgen een welkomstbezoek van de sectieouderling.

Wanneer leden van een andere kerk over willen komen naar onze gemeente is uitgangspunt en aanbeveling dat zij tenminste een half jaar meeleven door het trouw bezoeken van kerkdiensten onder onze verantwoordelijkheid, voordat zij worden overgeschreven. De predikant of sectieouderling brengt een oriënterend bezoek bij hen die de wens te kennen geven om lid te willen worden van onze wijkgemeente. Daarna brengt de predikant verslag uit op de kerkenraadsvergadering. Na toelating brengt de predikant en/of de sectieouderling een tweede bezoek. Daarbij zal ook de derde belijdenisvraag worden gesteld. De overkomst wordt door de scriba doorgegeven aan het kerkelijk bureau.

Dat kinderen gedoopt worden, heeft te maken met het verbond der genade. De Heere zegt tegen Abraham die hij geroepen heeft uit Ur: “En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u” (Genesis 17:7). De Heere Jezus beschouwt de kinderen als behorende tot het verbond. Hij neemt het Zijn discipelen zeer kwalijk als ze de kinderen terugsturen. Hij zegt: “Laat de kinderen tot mij komen en verhindert ze niet, want hunner is het Koninkrijk van God” (Markus 10:14). De apostelen gaan uit van dezelfde gedachte. Op Pinksteren horen we van de belofte van de Geest: “U komt de belofte toe en uw kinderen ...”

(Handelingen 2:39). Het Nieuwe Testament leert dan ook niet zozeer volwassendoop of kinderdoop, maar huisdoop (Handelingen 16:15,33). De christelijke doop wordt door Jezus ingesteld voordat Hij ten hemel vaart (Mattheüs 28:19). De doop is eenmalig (Efeze 4:5). Iemand die zich laat overdopen, verwijdt zich daarmee van de gereformeerde belijdenis (zie Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 74; Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 34), en neemt daarmee ook afstand van het algemene geloof dat door de kerk der eeuwen op grond van Gods Woord beleden is. Overdoop is daarom ook een overstap naar de gemeente die de overdoop heeft verricht. Men plaatst zich door de overdoop buiten de gemeenschap van de plaatselijke gemeente. Zolang er geen sprake is van berouw, komt iemand die zich heeft laten overdopen niet in aanmerking voor een ambt, taak of functie en wordt geadviseerd niet aan het Avondmaal deel te nemen. Blijft men in de visie volharden, dan kan over worden gegaan tot tucht.

3.8 Aandachtspunten

1. Het bijwonen van een regulier huisbezoek door jongeren vindt niet in alle gevallen plaats. En daar waar dit wel het geval is, is het lastig om het juiste evenwicht in het gesprek te vinden tussen ouders en jongeren (vanwege verschillende leefwerelden).
2. Een permanent punt voor de kerkenraad is hoe pastorale thema's binnen de kerkenraads-/consistorievergaderingen en op gemeenteavonden een plaats kunnen krijgen.
3. Geconstateerd wordt dat huisgodsdienst niet altijd die plaats heeft die het zou moeten hebben.

3.9 Beleidsvoornemens

1. Er wordt gezocht naar een manier waarop ook jongeren door het pastoraat worden bereikt.
2. Bezinning en toerusting zijn noodzakelijk op de invulling van huisgodsdienst.

4. CATECHESE

4.1 Inhoud en doelstelling

De catechese heeft tot doel dat de jonge leden van de gemeente het persoonlijke geloof zullen kennen en daaruit leven. Het onderwijs is er ook op gericht om hen te vormen en toe te rusten opdat zij door de werking van de Heilige Geest belijdende leden van Christus kerk in deze wereld mogen worden. Daarom wijst de catechese heen naar de openbare geloofsbelijdenis. En vanuit de openbare geloofsbelijdenis mag de weg tot het deelnemen aan het Heilig Avondmaal worden aangewezen.

De catechese wil kennis en inzicht aanleren aangaande:

- het verstaan van de Bijbel, Gods beloften en geboden;
- het handelen naar de in de Bijbel gegeven opdrachten;
- de kerk in het algemeen en onze plaatselijke gemeente in het bijzonder;
- de verhouding tussen kerk en wereld en het leven daarin.

4.2 Catechesevormen

Catechese

In het winterseizoen ontvangen de jongeren van 12 jaar en ouder catechisatie. De kerkenraad kiest de te hanteren methode.

Belijdeniscatechisatie

Op de belijdeniscatechisatie wordt de Heidelbergse Catechismus verder uitgediept. Ook worden de catechisanten verder onderwezen in de betekenis van en de deelname aan het Heilig Avondmaal. Naast deze geestelijke vorming wordt tevens aandacht besteed aan de betekenis van het 'gemeente-zijn', de Protestantse Kerk in Nederland en de plaats die onze gemeente daarin heeft.

Jongeren van 18 jaar en ouder, die zich willen voorbereiden op het doen van openbare belijdenis van het geloof, wordt jaarlijks een gelegenheid geboden zich aan te melden voor de belijdeniscatechisatie.

In een persoonlijk gesprek tussen de wijkpredikant en de catechisanten komen het doel van en de motieven tot het doen van belijdenis aan de orde. De sectieouderling van de belijdeniscatechisant heeft twee persoonlijke gesprekken met de catechisant, om hen (beter) te leren kennen en met hen te spreken over het heen leven naar het doen van openbare geloofsbelijdenis. Van het gesprek aan het eind van het seizoen wordt verslag gedaan aan de kerkenraad, die ook beziet of iets het doen van belijdenis in de weg staat. Ook de predikant heeft een persoonlijk eindgesprek met de catechisant. Vóór de belijdenisdienst vindt de aannemingsavond plaats in aanwezigheid van enkele ambtsdragers, waarbij met de belijdeniscatechisanten wordt gesproken over hun kennis en geloof.

'Catechisatie op maat'

Er is 'catechisatie op maat' voor jongeren waarvoor aan de ene kant de 'gewone' catechisatie niet geschikt is en die aan de andere kant niet tot de doelgroep van de interkerkelijke (van hervormde gemeente 'de Dorpskerk' en hervormde gemeente 'de Hoeksteen') aangepaste catechisatie voor andersbegaafden behoren. Hierbij is te denken aan jongeren met autisme, concentratieproblemen zoals AD(H)D, of met een behoefte aan een kleine groepssetting (en ander soortgelijke hulpvragen).

Huwelijkscatechese

Periodiek wordt huwelijkscatechese aangeboden aan gehuwden en aan degenen die willen gaan trouwen. Op deze avonden wordt de waarde en de inhoud van het huwelijk vanuit Bijbels perspectief belicht en worden ook handreikingen gegeven voor een duurzaam huwelijk.

4.3 Aandachtspunten

1. De betrokkenheid van de ouders bij de catechese van hun kinderen is belangrijk.
2. Er is een groep jongeren die niet komt tot het doen van geloofsbelijdenis. Deze groep verlaat uiteindelijk de catechisatie.
3. Daarnaast zijn er jongeren die door studie doordeweeks van huis zijn. Hoewel zij verbonden blijven met onze gemeente, hebben ze geen gelegenheid hier catechisatie te volgen.

4.4 Beleidsvoornemens

1. De jongeren van de gemeente die niet deelnemen aan de catechisatielessen, zullen met hun ouders aan het begin van het seizoen worden benaderd door de sectieouderling. Verder zal in de prediking en de huisbezoeken regelmatig de verantwoordelijkheid van de ouders en de jongeren hierin worden benadrukt.
2. Bezinning op hoe om te gaan met jongeren als bedoeld onder punt 2 van de Aandachtspunten.
3. Bezinning op de vraag of jongeren die doordeweeks van huis zijn, gelegenheid geboden zal worden catechisatie te volgen in onze gemeente.
4. Nadenken over didactische vormen binnen de catechese met aandacht voor catecheet en catechisant.

5. JEUGDWERK

5.1 Inhoud, doelstelling en uitgangspunten

Inhoud

Onder jeugdwerk verstaat de kerkenraad de doelgerichte en georganiseerde omgang met en de geestelijke zorg voor de kinderen en jongeren van de gemeente, naast de catechisatie

Doelstelling

Door middel van het jeugdwerk wil de kerkenraad er aan bijdragen dat kinderen en jongeren tot een persoonlijk geloof in de Heere Jezus Christus komen en hen bij Zijn Woord bewaren, zodat zij als christenen hun roeping volgen in kerk en samenleving. Daarnaast draagt het jeugdwerk bij aan onderlinge contacten en ontmoeting van de jeugd.

Het jeugdwerk kent een pastoraal, diaconaal en apostolair doel.

Pastoraal in het bevorderen van het zoeken van gemeenschap met God en met elkaar.

Diaconaal in het bewust maken van de roeping tot dienst aan God en de naaste.

Apostolair in het bewust maken van de roeping om de boodschap van het heil in Christus uit te dragen naar jeugd die van de kerk is vervreemd en aan hen die nooit van het evangelie hebben gehoord.

Voor het jeugdwerk heeft de kerkenraad de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Het is de Bijbelse opdracht om kinderen en jongeren te vertellen wie God is, wat Hij heeft gedaan (Joh 3:16) en wat Hij van ons vraagt (Deut. 6: 5-7 en Psalm 78: 4-6). Daarbij is het nodig om over te dragen wat het geloof inhoudt en hoe je tot geloof komt.
- Het jeugd- en jongerenwerk is pedagogisch (opvoedend) en agogisch (begeleidend) van aard. Bij de overdracht van de Bijbelse boodschap is Bijbelkennis en kennis van de belijdenisgeschriften van groot belang. Naast verstandelijke kennis, gaat het ook om persoonlijke kennis van God die voortvloeit uit de persoonlijke relatie met Hem. Gods Woord is de norm. Het is belangrijk zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van de jeugd en betrokken te zijn op hen.
- Leidinggeevenden binnen het jeugdwerk staan van harte achter de gereformeerde leer en zijn zich bewust van de noodzaak van een persoonlijke relatie met de Heere. Leer en leven zijn in harmonie. Leidinggeevenden zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie.
- Het kadermateriaal voor leidinggeevenden en het te gebruiken materiaal voor de kinderen dient Bijbels verantwoord en richtinggevend te zijn. Het hart van het Evangelie: het verzoenend lijden en sterven van de Heere Jezus Christus voor schuldige zondaren dient volop aan de orde te komen, evenals thema's als zonde en genade, wedergeboorte en bekering. Ook de levensstijl die wordt uitgestraald in het materiaal dient het 'gij geheel anders' te ondersteunen. In het jeugdwerk onder verantwoordelijkheid van wijk I (12+ jeugdwerk) wordt materiaal gebruikt dat door of via het Hervormd Jeugdwerk (HJW) wordt aangeboden. Daaronder is ook materiaal van het LCJ. In het jeugdwerk wordt de Statenvertaling gebruikt. De Herziene Statenvertaling kan er naast gebruikt worden. Het jeugdwerk is een gelegenheid om moeilijke begrippen uit te leggen.
- We zingen de psalmen. Daarbij gebruiken we de berijming van 1773. Daarnaast mogen andere liederen worden gezongen. Het evenwicht en de diepte van de

Bijbelse boodschap behoort in deze liederen te klinken. We denken aan de (gele) Zangbundel.

- In het jeugdwerk vertonen we geen films of dvd's ter ontspanning. Hiernaar kijken heeft geen samenbindende functie. Bovendien is het moeilijk om de inhoud te bewaken. Ook film/dvd's waarin de Bijbelse verhalen worden uitgebeeld of nagespeeld worden niet vertoond. We achten dit in strijd met de intentie van en de eerbied voor de Bijbel. Vanwege de voorgaande reden passen drama en toneel ook niet in onze visie op het jeugdwerk. Het vertonen van een (deel van een) film of dvd met een educatief karakter, of ter ondersteuning van een inleiding of thema is toegestaan.
- Het zaterdagavond jeugdwerk heeft een meer ontspannend karakter. Incidenteel mag daar een film of dvd ter ontspanning vertoond worden. Het is niet toegestaan om een film/dvd te vertonen waarin het overtreden van Gods geboden als normaal naar voren komt. Het regelmatig zien van bijvoorbeeld geweld, zedeloosheid en godslastering heeft een afstompende werking. Sportkampioenschappen worden niet gekeken in het kerkelijke jeugdwerk vanwege de verdwazing er omheen en uit respect voor de breedte van de gemeente.

5.2 Huidige middelen

Organisatie

Het -12-jeugdwerk (de zondagsscholen en de jongensclubs en meisjesclubs) valt onder de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden gezamenlijk. Het +12-jeugdwerk (Tienerclub Eljada, jeugdvereniging Obadja en zaterdagavondjeugdwerk) vallen onder de verantwoordelijkheid van wijkkerkenraad I. Voor -12-jeugdwerk is er een jeugdraad, onder leiding van de jeugdouders van de beide wijken. Er is ook een jeugdraad voor het +12-jeugdwerk, onder leiding van de jeugdouders van wijk I. De jeugdraden 12- en 12+ (wijk 1 en wijk 2) vergaderen eenmaal per jaar gezamenlijk. De jeugdraden adviseren de kerkenraad op het gebied van het jeugdwerk en begeleiden de dagelijkse gang van zaken binnen het jeugdwerk. De raden hebben verder als taak het stimuleren, begeleiden, adviseren en coördineren van activiteiten voor de jeugd en leidinggevend en leggen jaarlijks aan de hand van een verslag verantwoording af aan respectievelijk de beide wijkkerkenraden en de kerkenraad van wijk I.

De jeugdouders is door de kerkenraad afgevaardigd om binnen de jeugdraden besluiten en wensen van de kerkenraad uit te dragen en in goed overleg en samenwerking met alle andere betrokkenen vorm te geven. Ook informeert de jeugdouders de kerkenraad over de voortgang, bijzonderheden en ontwikkelingen binnen het jeugdwerk.

Zondagsschool

De zondagsschool brengt kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar bij elkaar voor Bijbelonderwijs, het aanleren van een Bijbeltekst en een psalmvers. De leidinggevend maken ter voorbereiding op de bijbelvertelling gebruik van het leidersblad 'Onze Hervormde Zondagsschool' van de Hervormde Zondagsscholenbond.

5.3 Aandachtspunten

1. Deelname aan het jeugdwerk is soms geen vanzelfsprekendheid. Het jeugdwerk moet concurreren met andere activiteiten.
2. Een deel van de jongeren haakt na verloop van tijd af.
3. Vorming van de christelijke identiteit van jongeren is van levensbelang.

4. Jeugd heeft al heel veel wat hun aandacht vraagt. Inzet op verdieping is noodzakelijk.

5.4 Beleidsvoornemens

1. De kerkenraad wil extra aandacht besteden aan toerusting van ouders op het gebied van geloofsopvoeding en huisgodsdienst.
2. Bezinning over de omgang met de (Herziene) Statenvertaling.

6. DIACONAAT

6.1 Inhoud en doelstelling

Volgens de kerkorde heeft de kerkenraad de zorg voor het diaconaat in de gemeente. Diaconaat is vanuit de Bijbelse gegevens te benoemen als: het doen van barmhartigheid en gerechtigheid om Christus' wil en in Zijn naam. De gemeente en gemeenteleden doen dit door om te zien naar de 'arme' naaste. De gemeente mag in dienstbetoon de weg wijzen naar Jezus Christus als de grote Diaken, Die naar deze aarde kwam om te dienen en Zijn leven te geven.

Het diaconaat in de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland is geregeld in Artikel V.

- Concreet krijgt het diaconaat volgens dit artikel gestalte in:
het betrachten van onderling dienstbetoon;
- het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen, die dat nodig hebben
- het deelnemen in arbeid ten behoeve van het maatschappelijk welzijn;
- het signaleren van knelsituaties in de samenleving;
- het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping.

De roeping betreft zowel de diaconale opdracht in de gemeente en haar omgeving, als de diaconale opdracht elders in de wereld.

Dit krijgt gestalte door middelen in te zamelen, te beheren en uit te delen, de naaste in nood ambtelijk te helpen, niet alleen met financiële middelen, maar ook met 'troostrijke redenen uit het Woord'. Mede gesteund vanaf de kansel beogen de diakenen door hun leiding en voorlichting de gemeente op te roepen en te bewegen tot het gehoor geven aan haar diaconale roeping. Op deze wijze bevordert de kerkenraad het diaconaal bewustzijn, het omzien naar elkaar.

6.2 Huidige middelen

Organisatie

De verzorging van het diaconaat vindt plaats door het college van diakenen, een zelfstandig rechtsorgaan dat wat betreft de vermogensrechtelijke aspecten (zoals begroting en jaarrekening) werkt onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad.

Financiële ondersteuning gemeenteleden

De diaconie verleent daar waar het nodig en bekend is tijdelijke financiële ondersteuning aan hulpbehoevende gemeenteleden. De signalen voor aanvragen kunnen komen van ambtsdragers en andere gemeenteleden.

Dienstverlening in de gemeente

Bij acute noodsituaties onder gemeenteleden coördineert de diaconie de mogelijkheden tot hulpverlening. Ook is de diaconie bereid om voor bepaalde activiteiten binnen de gemeente materiële of geldelijke steun te verlenen. Voor de ouderen in de gemeente worden o.a. ouderenmiddagen, een jaarlijkse bootreis en een kerstmaaltijd georganiseerd. Rond de kerstdagen wordt tevens bij de gemeenteleden van 75 jaar en ouder en bij de zieken en gehandicapten een fruitmand bezorgd met een Bijbels dagboekje of een boekenbon.

Voor mensen, die tijdelijk door ziekte niet in staat zijn de zondagse erediensten te bezoeken, verzorgt de diaconie de opnames en de distributie hiervan of verstrekt tijdelijk een kerkradio.

Projectbegeleiding

De diaconie draagt in financieel opzicht bij aan verschillende plaatselijke, landelijke en mondiale projecten van maatschappelijk-sociaal en diaconale aard. Zij heeft daartoe zgn. bijdragencriteria opgesteld.

Ook draagt zij bij in acute noodsituaties die zich van tijd tot tijd voordoen, zowel landelijk als wereldwijd.

Voor het missionair diaconaal centrum 'de Herberg' is t.b.v. de opvang uit onze gemeente bij de diaconie een aanspreekpunt ingesteld. Het aanspreekpunt heeft tot taak de aanmelding, begeleiding en nazorg van personen die voor opvang in aanmerking komen te verzorgen.

Voor de lichamelijk en verstandelijk gehandicapten ondersteunt de diaconie de stichting 'Op weg met de ander'. Deze stichting brengt gehandicapten bij elkaar, legt contacten met de overheid en adviseert op het gebied van aanpassingen t.b.v. de toegankelijkheid van gebouwen. Ook wordt de deelname aan de vakantieweken voor lichamelijk en verstandelijk gehandicapten van de Bond van Hervormde Vrouwenverenigingen op G.G. in de gemeente gecoördineerd en zo nodig financieel ondersteund.

Fondsenwerving

De diakenen zijn ambtelijk aanwezig in de zondagse erediensten en dragen daarbij zorg voor het inzamelen van de gaven. In elke dienst is de eerste collecte voor de diaconie of een diaconaal doel (doelcollecte) bestemd, terwijl er regelmatig een derde collecte wordt toegewezen aan specifieke diaconale doeleinden. Deze doeleinden worden vooraf in het kerkblad bekend gemaakt.

Voor meer informatie over de diaconale werkzaamheden en de beleidsvoornemens op dit terrein wordt verwezen naar het beleidsplan van de diaconie.

7. ZENDING EN EVANGELISATIE

7.1 Bijbelse fundering

De roeping van de gemeente om het Evangelie in deze wereld te laten klinken, is gefundeerd in het zendingsbevel van de opgestane Heiland: 'Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.' (Matthéüs 28:10). In Markus wordt de term 'volken' omschreven als 'alle creaturen' (Markus 16:15), waarmee Markus duidelijk maakt dat alle mensen het Evangelie moeten horen.

De discipelen worden geroepen om het Evangelie uit te dragen. De Heere Jezus schakelt hen in. Zij mogen het middel zijn waardoor God Zijn heilsplan vervult: 'En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde komen.' (Matthéüs 24:14).

De discipelen worden ingeschakeld bij het reddend handelen van God in deze wereld. Zoals de Zoon zich gezonden weet door de Vader, zo zendt Hij Zijn discipelen uit in de wereld (Johannes 20:21). De zending van de Zoon is geworteld in de diepe innerlijke bewogenheid van God. Die bewogenheid bracht God ertoe de Zoon in deze wereld te zenden (Lukas 1:78). De zending van de Zoon is gericht op de redding van het verlorene en op de verlossing van zondaren: 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.' (Johannes 3:16).

Het is het diepe verlangen van God dat niemand verloren gaat, maar dat alle mensen tot bekering komen (2 Petrus 3:9). Om die reden is God nog lankmoedig en zendt Hij boodschappers van de blijde boodschap in de wereld uit die het Evangelie van het Koninkrijk verkondigen. Deze verkondiging wordt gekenmerkt door de oproep om te geloven in de Heere Jezus en zich te bekeren van zijn zondige leven.

Evangelieverkondiging is een taak van de gemeente. Heel de christelijke gemeente is geroepen om naar het woord van Paulus onstraffelijk (smetteloos) te zijn in het midden van een krom en verdraaid geslacht, want te midden van dat geslacht moeten zij als lichten schijnen (Filippenzen 2: 15 en 16). Daarnaast zegt Christus Zelf dat een ieder die door het geloof aan Hem verbonden is de opdracht heeft om Zijn Naam voor de mensen te belijden (Matthéüs 10: 32). Genoemde taak/roeping wil de wijkkerkenraad zijn leden bewust maken.

7.2 Zendingswerk

De gemeentelijke GZB-commissie werkt onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad. De wijkkerkenraad heeft deze taak aan de algemene kerkenraad overgedragen.

7.3 Evangelisatiewerk

Tot eind 2018 was ook evangelisatie een taak die de wijkkerkenraden aan de algemene kerkenraad hadden overgedragen. Vanaf 2019 zijn we als wijkkerkenraad I hier verantwoordelijk voor. Dit betekent dat de kerkenraad concreet invulling dient te geven aan deze taak.

Context van de wijkgemeente

In onze tijd vindt evangelisatie vooral plaats door middel van het persoonlijk contact. Het Evangelie wordt in de eerste plaats niet doorgegeven door grootschalige evangelisatiecampagnes⁴, maar door persoonlijk contact binnen de sociale verbanden waar men deel van uit maakt. Het ligt daarom voor de hand de focus te leggen op het toerusten van de individuele gemeenteleden in het ter sprake brengen van het Evangelie en het op een eenvoudig en verstaanbare wijze belijden van het Evangelie in onze hedendaagse context. De secularisatie trekt ook in IJsselmuiden-Grafhorst haar sporen. Het christelijk geloof en de daarmee gepaard gaande levensinvulling zijn voor steeds meer mensen in IJsselmuiden-Grafhorst niet meer een vanzelfsprekendheid. Dit blijkt niet alleen uit het aantal randkerkelijken, maar wordt soms ook schrijnend zichtbaar in de keuzes die kinderen en kleinkinderen maken. Veel ouders en grootouders worstelen met de vraag hoe zij met hun gedoopte kinderen, die afscheid hebben genomen van de kerk, in gesprek kunnen blijven over de betekenis van het christelijk geloof.

Zowel ouderen als jongeren hebben toerusting nodig om het Evangelie ter sprake te brengen en te belijden. Die toerusting vindt ook plaats in de prediking.

Taak van de wijkkerkenraad

Vanuit de uiteenzetting over de taak van het ambt in de gemeente (Efeze 4) kunnen we twee belangrijke taken afleiden. In de eerste plaats is het de taak van de kerkenraad de leden bewust te maken van hun roeping en hen daarvoor toe te rusten. In de tweede plaats heeft de kerkenraad een bewakende functie. De kerkenraad heeft de gemeente te behoeden voor dwalingen en heeft erop toe te zien dat de onderlinge eenheid gewaarborgd blijft. Concreet betekent dit laatste dat de kerkenraad bij de uitvoering van de evangelisatieactiviteiten de taak heeft opzicht te houden.

Het verdient daarom de voorkeur dat één van de kerkenraadsleden mede de speciale taak krijgt om het evangelisatiewerk in de wijkgemeente te coördineren en binnen de kerkenraad aandacht voor het thema te vragen. Een commissie met ook niet-kerkenraadsleden kan onder zijn leiding staan.

Evangelisatie kinderwerk (VBW)

Er is een interkerkelijke vakantiebijbelweekcommissie. Deze commissie organiseert elk jaar een zgn. vakantiebijbelweek. Op de eerste zondag na de vakantiebijbelweek wordt er in de morgendienst aandacht besteed aan het thema van die week.

7.4 Aandachtspunten

1. Evangelisatie is sinds 1 januari 2019 (weer) een taak en verantwoordelijkheid voor de wijkkerkenraad.
2. Wijkgemeente I bestaat uit een aanzienlijk aantal pastorale eenheden die als randkerkelijk aangemerkt kunnen worden.

---

⁴ Dat neemt niet weg dat dergelijke campagnes hun plaats mogen hebben. Niet de effectiviteit van Evangelisatie is doorslaggevend in de waardering ervan.

3. Door toerusting het bewustzijn van de wijkgemeente vergroten met betrekking tot haar roeping het Evangelie uit te dragen.
4. De kerkenraad kan een commissie voor evangelisatiewerk vormen die onder leiding van een kerkenraadslid staat. De kerkenraad kan in dat geval ook niet-kerkenraadsleden in de commissie benoemen.
5. Het vergroten van de bekendheid van personen die op zendings- en evangelisatieposten werkzaam zijn en met wie de gemeente zich verbonden weet.

7.5 Beleidsvoornemens

1. Er zal nadere bezinning plaatsvinden op inhoud, opzet en structuur van het evangelisatiewerk.
2. Voor de bewustwording van de roeping van de gemeente zijn dienstbaar de prediking, Ons Kerkblad en gemeenteavonden.

8. VORMING EN TOERUSTING

De kerkenraad weet zich geroepen om door middel van vorming en toerusting te wijzen op de noodzaak om te komen tot geloof en tot verdieping daarvan voor de praktijk van het dagelijkse leven. Naast de prediking, catechese en jeugdwerk heeft het kring- en verenigingswerk een belangrijke plaats in de vorming en toerusting van gemeenteleden. De kerkenraad stimuleert de jonge lidmaten na de belijdeniscatechese door te stromen naar andere vormen van kringwerk, om daar tot verdere verdieping van hun geloof te komen en dat samen met anderen te beleven.

8.1 Activiteiten onder verantwoordelijkheid van wijkgemeente I

Naast bovengenoemde activiteiten die plaatsvinden onder de verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad, organiseert de kerkenraad van wijkgemeente I onder zijn eigen verantwoordelijkheid de volgende activiteiten die zien op vorming en toerusting.

Bijbellezingen

Om de veertien dagen wordt in de winterperiode in de Dorpskerk door de eigen predikant en/of een gastpredikant, een Bijbellezing gehouden. In deze lezingen wordt óf een bepaald Bijbelboek nader verklaard óf één van de belijdenisgeschriften behandeld.

Lidmatenkring

In de periode van het winterwerk wordt maandelijks de lidmatenkring gehouden die bezocht wordt door gemeenteleden in de leeftijd van ca. 30 jaar en ouder.

Jonge lidmatenkring

In de periode van het winterwerk wordt maandelijks de jonge lidmatenkring gehouden, die bezocht wordt door gemeenteleden van ca. 18 tot 30 jaar.

(Wijk)gemeenteavond

Een keer per jaar wordt in de winterperiode door de kerkenraad een (wijk)gemeenteavond belegd waarin een bepaald thema wordt behandeld door de eigen predikant of een gastspreker.

Overig

Wat betreft de huwelijks catechese, ouderenmiddagen en zendingsavonden wordt verwezen naar respectievelijk hoofdstuk 4, 6 en 7.

8.2 Activiteiten onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad

In de gemeente worden momenteel de volgende activiteiten die zien op vorming en toerusting onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad ontplooid:

Verenigingen

In de gemeente zijn mannen- en vrouwenverenigingen actief.

Kerkradio

De verantwoordelijkheid voor het door middel van de kerkradio uitzenden van:

- alle erediensten en de Bijbellezingen (worden ook via internet uitgezonden);
- de verschillende door of namens de gemeente te verzorgen avonden in verenigingsgebouw 'de Zaaier';
- een muzikaal (verzoekplaten)programma voor de kerkradioluisteraars (om de twee weken);
- een meditatie door ouderlingen(-kerkrentmeester) (wekelijks).

Bezoekwerk

In de gemeente is een commissie aanwezig die zich bezig houdt met het bezoeken van alleenstaanden vanaf 70 jaar en echtparen vanaf 75 jaar. Voor het bezoekwerk wordt ook verwezen naar wat is opgemerkt in hoofdstuk 3 onder 'Overig pastoraat'.

8.3 Aandachtspunten

1. Het is wenselijk dat meer belijdende leden doordeweeks aan enige vorm van toerustingswerk deelnemen.
2. Het is niet vanzelfsprekend dat belijdeniscatechisanten doorstromen naar het kring- en verenigingswerk, terwijl dat wel belangrijk is.
3. De laatste jaren is er geen preekbespreking gehouden.

8.4 Beleidsvoornemens

1. Belijdeniscatechisanten worden expliciet uitgenodigd door predikant en de sectie-ouderling om tenminste de jonge lidmatenkring te bezoeken.
2. Met ingang van 2019 houden we jaarlijks een preekbespreking (bijv. tijdens de zondag van opening winterwerk).

9. BEHEER

De verantwoordelijkheid voor beheertaken, zoals het faciliteren van de voortgang van de verkondiging van het Woord van God, door een verantwoordelijk beheer van de financiële middelen, de gebouwen en het personeelsbestand, is in de kerkorde belegd bij de algemene kerkenraad. Voor de uitvoering van de beheertaken is het college van kerkrentmeesters het verantwoordelijke orgaan.

Het college van kerkrentmeesters heeft de kerkordelijke taak tot het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente door onder meer:

- het zorg dragen voor de geldwerving;
- het zorg dragen voor het beschikbaar zijn van ruimten voor de eredienst en de andere activiteiten van de gemeente;
- het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en – in dien aanwezig - het trouwboek;
- het beheren van de archieven van de gemeente.

Informatieverstrekking

Om de week verschijnt het regionale kerkblad “Ons Kerkblad” waarin per gemeente de meest actuele gegevens betreffende de kerkdiensten, het pastoraat en de overige kerkelijke aangelegenheden worden bekend gemaakt. Het kerkblad wordt door de gezamenlijke colleges van kerkrentmeesters van de deelnemende gemeenten uitgegeven. Verder wordt informatie over de gemeente en haar activiteiten verstrekt op de website www.dorpskerk.com

Voor meer informatie over de werkzaamheden van het college van kerkrentmeesters en de beleidsvoornemens op dit terrein wordt verwezen naar de kerkorde/ordinanties en het beleidsplan van de algemene kerkenraad.

10. KERKELIJKE EN LEVENSBESCHOUWELIJKE ONDERWERPEN

10.1 Begraven

Het is in overeenstemming met de Heilige Schrift om doden te begraven. De Heere Jezus Christus is ons in begrafenis en opstanding uit de doden voorgegaan.

De kerkenraad spreekt dan ook uit dat begraven de Bijbelse wijze van lijkbezorging is en hij draagt dit uit in prediking, pastoraat en catechese. Daarmee worden andere wijzen van lijkbezorging afgewezen.

10.2 Huwelijk, echtscheiding en samenwonen

Het huwelijk mogen wij in Bijbels perspectief zien als een inzetting van God en als een geschenk dat God bij de schepping aan de mensen heeft gegeven. In het huwelijk komt de eenheid van man en vrouw tot vervulling. Binnen het huwelijk kan God de kinderzegen schenken. Het huwelijk tussen man én vrouw met hun eigen taken en rol is daarnaast ook een afspiegeling van Christus en Zijn gemeente.

Ongehuwd samenwonen wordt in de Bijbel als zondig afgewezen. In onze huidige maatschappij wordt het huwelijk echter steeds minder als vanzelfsprekend ervaren.

Binnen de veilige bedding van het huwelijk is er ruimte om eenheid te zijn, zowel in geestelijk als in lichamelijk opzicht. In dit geschenk zien we Gods grootheid en rijkdom die hij aan de mens wil geven, die geschapen is naar Zijn beeld. Het eerste huwelijk is door de Heere zelf gesloten in het paradijs. Door de zondeval is echter deze paradijsbloem niet ongeschonden het paradijs uitgekomen.

Een mens is nergens kwetsbaarder dan in zijn relaties. Pastoraat op dat gebied vereist de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Dit geldt vooral wanneer blijkt dat er binnen een huwelijk relatieproblemen zijn ontstaan tussen man en vrouw of tussen ouders en kinderen. De praktijk wijst uit dat relatieproblemen kunnen leiden tot echtscheiding.

Grote zorgvuldigheid is nodig ten aanzien van verzoeken tot huwelijksbevestiging en inzegening van ongehuwd samenwonenden en van gemeenteleden die na echtscheiding opnieuw willen trouwen. De persoonlijke omstandigheden en motieven waarom in die situaties om een huwelijksinzegening wordt gevraagd zullen in een diepgaand pastoraal gesprek moeten worden beoordeeld. De Bijbel dient hierbij de leidraad en het richtsnoer te zijn. Daarna zal binnen een vergadering van de kerkenraad een besluit worden genomen.

In de gemeente wordt niemand afgewezen op grond van zijn of haar seksuele geaardheid of gevoelens. Met een beroep op de Bijbel kan de kerkenraad echter niet anders dan het monogame huwelijk als de enige door God gewilde samenlevingsvorm van man en vrouw goedkeuren.

De kerkenraad hecht er aan dat in catechese, prediking en pastoraat regelmatig aandacht wordt geschonken aan het huwelijk en de voorbereiding daarop. Ook moet niet worden voorbijgegaan aan samenwonen, echtscheiding, hertrouwen na echtscheiding, gewilde en ongewilde kinderloosheid en homofiele geaardheid.

Tijdens de huwelijks catechese kunnen, naast de bespreking van de betekenis van een duurzaam huwelijk, genoemde onderwerpen ook worden behandeld.

Verschillende van deze onderwerpen worden in de bijlage bij dit beleidsplan nader uitgewerkt. Deze bijlage dient gezien te worden als een onderdeel van het beleidsplan en is leidraad bij het nemen van beslissingen.

10.3 Andersgeaardheid; homofilie en transseksualiteit

We geloven dat elk mens een door God geschapen en gewild wezen is. In de Bijbel spreekt de scheppende God tot mensen. De Bijbel is daarom voor ons gezaghebbend op alle levensterreinen en is ook op het gebied van anders geaard zijn ons een richtsnoer. De in de Bijbel vervatte geboden zijn daarin leidend ongeacht of deze stroken met de maatschappelijke opvattingen en ontwikkelingen.

Binnen de geboden en kaders die God de Schepper door Zijn Woord ons geeft hebben we onze naaste lief te hebben als onszelf en God boven alles. Vanuit deze Bijbelse grondhouding dient de kerkelijke gemeente een veilige omgeving te zijn waarin ook homofile gemeenteleden een veilige plek hebben. Een veilige plek betekent omzien naar elkaar; een luisterend oor en een dienende houding. Niet anders dan hun is ieder schepsel in zonde ontvangen en geboren en kan alleen een nieuw leven ontvangen door het geloof in de Heere Jezus Christus en Zijn volbrachte werk. God ziet ons allen daarin als eender; we dienen daarom elkaar daarin dan ook niet anders te zien. Op grond van Gen. 2:24 is de Bijbel fundamenteel als het gaat over homoseksualiteit. Seksuele gemeenschap is voorbehouden aan de (huwelijks-)relatie tussen één man en één vrouw. Dat staat vriendschap tussen homo's onderling niet in de weg.

In het pastoraat zullen ambtsdragers oog moeten hebben voor het offer dat gevraagd wordt van betrokkenen, de moeite die het kost om in onthouding te leven en de eenzaamheid die dit met zich mee kan brengen. Niet anders dan in het gehele pastoraat is luisteren hierin belangrijk. In het wezen – zijn - dient de homoseksueel geaccepteerd te worden zoals hij/zij is. Voor de praktijk van het leven is Gods Woord, niet anders dan in heel het pastoraat, een richtsnoer. In de prediking en het pastoraat zal vanuit bijbels perspectief homofilie bespreekbaar gemaakt - en besproken worden. Daarmee moet worden voorkomen dat homofiele gemeenteleden zich niet aanvaard, onbegrepen of geïsoleerd voelen.

Naast homofilie dient de kerk ook oog te hebben voor transgenders. Ook hen dienen we te aanvaarden zoals de Heere Jezus ons aanvaard heeft. Hierin geeft de Bijbel ook een duidelijke scheidslijn. Een geslachtsveranderende operatie gaat daarmee lijnrecht in tegen Gods gegeven scheppingsorde. Toerusting en verdieping kan het pastoraat ondersteunen in het verlenen van hulp voor gemeenteleden die worstelen met identiteitsvragen. Ook hierin dienen we naast elkaar te staan en niet boven elkaar.

10.4 Aandachtspunt

1. Onderwerpen als huwelijk (en alles wat daar mee samenhangt), kinderloosheid en anders geaard zijn dienen aandacht te krijgen in prediking, pastoraat en catechese.

BIJLAGE 1: LEVENSBESCHOUWELIJKE ONDERWERPEN

Deze bijlage is een verdere verdieping van enkele pastorale onderwerpen, zoals die in het kort zijn opgenomen in hoofdstuk 10.

Het zijn niet de gemakkelijkste onderwerpen binnen de pastorale zorg, maar wel belangrijke onderwerpen, die ook binnen onze gemeente aan de orde (kunnen) komen. Het is noodzakelijk hiervoor beleid te hebben, maar het is moeilijk, zo niet onmogelijk, voor elke situatie aan te geven hoe precies gehandeld moet worden. Deze bijlage mag dan ook gezien worden als een richtsnoer en een handvat.

Verkering, verloving en huwelijks catechese

Als in de verkeringstijd van een jong paar de verliefdheid uitgroeit tot serieuze liefde kan dit geaccentueerd worden door een verloving. Daarbij beloven de partners trouw te zijn aan elkaar en het voornemen te hebben eens te trouwen. In de verlovingstijd zal men elkaar steeds beter leren kennen en kan ook het verlangen groeien te leven bij het licht van Gods Woord. Verloven moet niet gezien worden als een vereiste, maar wel als een rijke traditie. Daarom is het jammer dat verloven tijdens de verkeringstijd niet alleen buiten, maar ook binnen onze gemeente niet altijd meer gebruikelijk is.

Als onderdeel van het pastoraat zal er een cursus huwelijks catechese gegeven worden. Juist ook in de verlovingstijd is een cursus huwelijks catechese op zijn plaats. Daarnaast is het zeer belangrijk dat ook op de gewone catechisatie en de belijdeniscatechisatie al aandacht wordt geschonken aan onderwerpen rond het huwelijk. Immers, een cursus huwelijks catechese zal in de eerste plaats gevolgd worden door jongeren die binnen afzienbare tijd tot een huwelijk willen komen. Jongeren die in hun verkeringstijd overwegen om te gaan samenwonen, bereikt men zeer waarschijnlijk niet met een dergelijke cursus. Die kunnen in een vroeg stadium (vanaf 17 jaar) wel bereikt worden door middel van de gewone catechisatie.

Verkering en dan ... samenwonen?

Eeuwenlang was ongetrouwd samenwonen een randverschijnsel. Nooit vormde dit een serieuze bedreiging voor de vaste plaats van huwelijk en gezin. Niet binnen de totale samenleving, maar zeker niet binnen de kerkelijke gemeente. De laatste 10 à 25 jaar is dat veranderd. Samenwonen is "in". Het heeft het tij mee. Het past in onze tijd van individualisering en verzet tegen gebondenheid. Het wordt door de overheid niet ontmoedigd, eerder het tegenovergestelde, maar dat mag geen leidraad zijn voor het handelen van gelovigen. Daarnaast is het huwelijk voor sommige paren ook niet erg aantrekkelijk, wanneer zij in hun naaste omgeving minder goede huwelijksrelaties constateren die soms tot echtscheiding leiden.

We mogen onze ogen er niet voor sluiten dat het fenomeen "samenwonen" onze gemeente dicht zal zijn genaderd.

Wij menen op Bijbelse gronden dat samenwonen niet de juiste weg is.

- Het huwelijk is meer dan een relatie van liefde en trouw. Het is een relatie in de vorm van een verbond. Van Godswege is het huwelijk heilig en staat dus ver boven gewone overeenkomsten. Een relatie tussen man en vrouw wordt in de Bijbel vaak vergeleken met het verbond tussen God en Zijn volk (Christus en de gemeente). Jer. 3; Ez. 16:8; Hos. 1 en 2; Ef. 5 : 22-23; Mal. 2 : 14.
- Seksuele gemeenschap moet ingebed zijn in de levenslange huwelijksrelatie van liefde en trouw. Matt. 19.

- Er zijn veel Bijbelgegevens die direct of indirect bevestigen dat geslachtsgemeenschap buiten of voor het huwelijk tegen Gods wil is. Deut. 22; Ruth 4; 1 Kor. 7.
- Samenwonen en/of geslachtsgemeenschap waarbij niet die vaste relatie van liefde en trouw met God als getuige de basis vormt, dus buiten het huwelijk, is zonde tegen het 7e gebod 1 Kor. 7 : 9; 1 Tess. 4.

Sommigen erkennen het bovenstaande, maar menen dat zij hieraan kunnen voldoen binnen hun relatie van samenwonen. Nu komt een ander aspect naar voren. God zet ons individuele leven in het kader van verbanden.

- Samenwonen, ook al beoogt dat een levenslange relatie van liefde en trouw, verwaarloost de functie van de ouders en familie, de samenleving en de kerkgemeenschap. Men gaat van de ene levenseenheid (de gemeenschap rond de ouders) naar de andere (de nieuwe omgeving met alle verbanden) Gen 2.
- Het huwelijk is een verbond dat om officiële getuigen vraagt. Dit mag niet los gemaakt worden van de gemeenschap om je heen. Een verbond is altijd publiek: het wordt gesloten in het bijzijn van getuigen. In Mal. 2 : 14 zinspeelt de Heere op Zijn verbond en het wordt hier toegespitst op het huwelijksverbond. God zegt dat men achter de menselijke getuigen Hem moet zien als de grote Getuige op de huwelijksdag. Daarbij moet men het zo zien dat God door een ambtsdrager is vertegenwoordigd. Heel vroeger waren dat de oudsten uit de gemeenschap of de priester, later was het de predikant. Tegenwoordig is het de ambtenaar van de burgerlijke stand, maar ook de predikant mag als zodanig beschouwd worden. Het huwelijksverbond heeft het karakter van een eed en krijgt daardoor een extra dimensie inzake de beloofde trouw aan elkaar.
- Ook al is er bij "samenwonen" een samenlevingscontract, dan is dit toch gemakkelijker te ontbinden dan een huwelijk. Een relatiebreek wordt dan ook als minder ernstig beschouwd. Als er inmiddels kinderen zijn geboren dan is het uit elkaar gaan, meestal ten nadele van die kinderen.
- Een samenlevingscontract kent rechten, een huwelijk allereerst bepaalde verplichtingen: de plicht de ander trouw te zijn, voor de ander te zorgen, bij de ander te wonen.

Het is de opdracht voor de ouders, de predikant, de ouderling, maar onder bepaalde omstandigheden ook voor een gewoon gemeentelid om (meestal) jonge gemeenteleden op het verkeerde van hun handeling te wijzen wanneer zij overwegen te gaan samenwonen. De sectieouderling kan een gesprek met het paar aangaan. De jongen en het meisje zullen moeten bidden of hun de kracht gegeven mag worden hun seksuele gemeenschap uit te stellen tot na de huwelijksvoltrekking.

Na een periode van samenwonen toch een huwelijk!?

Er mag dankbaarheid zijn als op een bepaald moment een samenwonend paar tot de conclusie komt dat het goed is om te gaan trouwen. Nu kunnen zich o.a. de volgende situaties voor doen:

- Het paar trouwt voor de burgerlijke overheid en overweegt niet om alsnog een kerkelijk huwelijk (inzegening) te vragen. In dat geval is het goed dat er een pastoraal gesprek plaats vindt tussen de predikant of predikant + sectieouderling en het paar. Tijdens dit gesprek kan het paar gelukkig worden met hun burgerlijk huwelijk, maar ook behoort, op pastorale wijze besproken te worden dat het niet juist was om te gaan samenwonen. Door het verkeerde van het verleden in te zien en te belijden, komt er de ruimte voor een nieuw begin. Er wordt namens de gemeente een Bijbel aangeboden en de wens wordt uitgesproken dat zij voortaan actief aan het gemeentelven zullen (blijven) deelnemen.

- Een andere mogelijkheid is dat het paar vraagt of hun huwelijk ook kerkelijk kan worden ingezegend. Dit kan een paar betreffen dat nog maar vrij kort heeft samengewoond, maar ook een paar waarbij dit al geruime tijd het geval is en waar inmiddels kinderen zijn geboren. Het kan een paar zijn dat inmiddels tot het inzicht is gekomen fout te hebben gehandeld door te gaan samenwonen maar ook een paar dat het samenwonen voor het huwelijk als normaal wenst te beschouwen. Als een stel dat heeft samengewoond een kerkelijke huwelijksbevestiging aanvraagt, dient altijd een pastoraal gesprek met hen plaats te vinden door de predikant en de sectieouderling Tijdens dit gesprek kunnen zij tegenover de predikant al of niet tot een schuldbelijdenis komen.

Als zij niet tot een schuldbelijdenis willen komen zal het moeilijk zijn een dienst te beleggen, waarin een zegen wordt gevraagd over hun gesloten burgerlijk huwelijk. Wel zal hun tijdens of na het gesprek een Bijbel worden aangeboden en zal de wens worden uitgesproken dat zij getrouw aan de zondagse kerkgang zullen deelnemen en ook andere kerkelijke activiteiten zullen bijwonen.

Het kan ook zo zijn dat het paar erkent onjuist te hebben gehandeld door samen te wonen en belijdt schuldig te staan voor God. Het stel behoort dit tot uitdrukking te brengen door voorlopig weer gescheiden te gaan wonen. Wanneer beiden schuld hebben beleden en blijkt dat gebroken is met de zondige levenswijze kan dit voor de kerkenraad reden zijn om te besluiten dat niets meer een openbare huwelijksinzegening in de weg staat. Tijdens deze dienst zal hen een Bijbel worden aangeboden en de wens worden geuit dat zij regelmatig de zondagse kerkdiensten zullen bijwonen en ook aan andere kerkelijke activiteiten zullen deelnemen.

Een aanvraag voor een huwelijksdienst na samenwonen dient altijd geagendeerd te worden op een vergadering van de kerkenraad.

Huwelijk en huwelijksdienst

Onder een huwelijk wordt verstaan: een wettelijk geregelde, formele samenlevingsvorm voor het leven, tussen één man en één vrouw, die de basis vormt voor een gezin, een seksuele relatie en een familieverband.

Enkele kenmerken van het huwelijk zijn:

- Het is een exclusieve relatie, ingesteld door God zelf. (Gen.2 : 24)
- Het is een intensieve relatie, waarin man en vrouw tot één vlees zullen zijn.
- Het is gericht op gezinsvorming, maar seksualiteit is niet alleen gericht op voortplanting.
- Het huwelijk geeft bescherming tegen ontucht. Het vormt als het ware een omheining rond het leven van de partners waarin onderling seksueel contact mogelijk is.
- Het huwelijk wordt een heilige staat genoemd. God verleent hieraan waardigheid en eer.
- Het heeft het karakter van een verbond, met God en mensen als getuigen. (zie bijv. Ez. 16: 8b)
- De status van het huwelijk is bij wet vastgesteld.
- In het huwelijk ontvangt men de verantwoordelijkheid voor elkaars welzijn.

Na de burgerlijke huwelijksluiting kan een kerkelijke inzegening (liturgische huwelijksbevestiging) volgen. In deze dienst wordt verkondigd wat het huwelijk inhoudt, wat de Heere God verwacht van mensen die elkaar trouw beloven en welke beloften Hij hen meegeeft.

Alleen een naar burgerlijke wet tot stand gekomen huwelijk van één man en één vrouw kan als verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht worden ingezegend.

Echtscheiding

Een huwelijk kan breken door ontrouw en overspel, maar ook doordat men van elkaar vervreemdt. Echtbreuk kan niet samengaan met het volgen van de Heere. Wij moeten niet in de eerste plaats met de praktijk van het leven in de wereld om ons heen sporen, maar met het Woord van God. Vóór alles worden gehuwden daarom tot herstel van het verbond geroepen. Ook veel christenen laten zich leiden door de zwaarte van hun situatie en het verlangen naar geluk. Vandaag gaat het niet meer om overleven (zoals vroeger), maar om kwaliteit van leven. Het recht op zelfontplooiing en welbevinden wordt zo belangrijk gevonden dat de bereidheid om, al of niet met professionele hulp, te proberen het huwelijk in stand te houden afneemt. Anderen zien hun huwelijksverlangen niet of nauwelijks bevredigd, maar blijven toch trouw aan de eens afgelegde belofte. Na verloop van tijd slagen zij er soms in op een redelijke wijze met elkaar samen te leven binnen het huwelijk. Zij die opgaven, hebben het vaak veel moeilijker. Denk daarbij ook aan de omgang met eventuele kinderen. In een moeilijke situatie kan er een taak liggen voor het pastoraat, dat een luisterend oor en een helpende hand kan bieden. Uiteindelijk ligt er een taak voor heel de gemeente, vooral met het oog op de voorbede. Laat ieder gemeentelid zich vooral wachten voor de zonde van het roddelen, wanneer een ernstige situatie binnen een huwelijk in de openbaarheid is gekomen.

In Mattheus 5 : 32 zegt Jezus dat iemand die zijn vrouw of man verlaat anders dan om hoererij die doet overspel. Dit geeft ook Paulus aan in 1 Korinthe 7 : 12 - 15. In dit Schriftgedeelte wordt er aan toegevoegd dat als een ongelovige partner een scheiding wil, "hij scheidde". Dit zijn de enige situaties die in het Nieuwe Testament worden genoemd waarin een scheiding geoorloofd is. Jezus verzet zich in Mattheus 19 : 3-12 tegen een rekkelijke uitleg van Deuteronomium 24 : 1-4 (het schrijven van een scheidbrief). Men dient niet lichtvaardig tot scheiding over te gaan. Scheiding is tegen Gods bedoeling. De overheid neemt op het gebied van echtscheiding een formeel juridisch standpunt in, maar de Kerk gaat uit van het moreel aanvaardbare op grond van Gods inzettingen.

In het pastoraat moeten we er oog voor hebben dat zich ook maar al te vaak een situatie voordoet waarbij men op elkaar uitgekeken is en dat een of beiden besluit dat het maar beter is om uit elkaar te gaan. Lang niet altijd ligt de schuld van een gebroken huwelijk slechts bij één partner!

In een dergelijk geval kan het moeilijk zijn voor een ambtsdrager of pastorale hulpverlener om een gefundeerd standpunt in te nemen, anders dan dat God een dergelijke scheiding veroordeelt.

Daarbij geldt ook de overweging dat een der partners wel volgens Gods Woord zondigt door te gaan scheiden, maar dat hem of haar als gemeentelid daarna pastorale zorg en begeleiding niet mag worden onthouden.

Huwelijk na echtscheiding

Na een scheiding kan het voorkomen dat één of beide partners tot een nieuw huwelijk wil komen. Als de reden voor de echtscheiding niet te verdedigen valt op Bijbelse gronden, is inzegening van een nieuw huwelijk niet mogelijk. Een uitzondering zou gemaakt kunnen worden voor een paar dat na scheiding zonder met een ander te hebben samengewoond of te zijn getrouwd opnieuw tot een huwelijk met elkaar wil komen.

Als iemand door zijn partner is verlaten omdat deze overspel heeft gepleegd, geldt er geen verhindering om te hertrouwen. Overspel is een gegronde reden voor echtscheiding en strikt geredeneerd is het huwelijk na overspel "dood". Degene die overspel heeft gepleegd is het niet toegestaan opnieuw kerkelijk te trouwen. Duidelijk is dat een aanvraag tot hertrouwen na echtscheiding de nodige zorgvuldigheid vraagt. Deze aanvraag zal dan ook moeten worden

besproken tijdens een vergadering van de wijkkerkenraad, hoe moeilijk het soms ook is om vast te stellen hoe de gang van zaken is geweest.

Als er geen verhindering is voor een nieuw huwelijk hoeft een kerkenraad zich niet bezwaard te voelen om toestemming te geven voor een kerkelijke inzegening. Onze principes moeten niet prijs gegeven worden, maar het is nodig met voorzichtigheid, tact en liefde te spreken en te handelen. "Het Woord van God is niet alleen richtend, maar ook helend en vertroostend."

Is de weg naar hertrouwen door God zelf afgesneden dan moet er intensieve pastorale zorg en aandacht worden gegeven. Verootmoediging en het belijden van schuld houden in de Bijbel ten zeerste verband met de radicaliteit van vergeving en genade. Juist in een tijd waarin veel huwelijken onder spanning staan, er steeds meer relaties ontbonden worden en er ook relaties ontstaan die niet voldoen aan Bijbelse normen heeft de kerk een grote taak. Niet wat wij vinden is beslissend, maar wat God zegt. Dat dient leidraad te zijn, niet alleen voor een kerkenraad maar voor elk gemeentelid.

Homoseksualiteit

Bijbels kader

Wij geloven dat elk mens een door God geschapen en gewild wezen is. In de Bijbel spreekt de scheppende God tot mensen. De Bijbel is daarom voor ons gezaghebbend op alle levensterreinen. Dit betekent dat de Bijbel richtsnoer is voor al ons persoonlijk en maatschappelijk handelen en dat de daarin vervatte orde en geboden onopgeefbare uitgangspunten zijn, ongeacht of deze stroken met de maatschappelijke opvattingen. Daarom ligt ook ten aanzien van het onderwerp homoseksualiteit ons toetsingskader in de waarden en normen van de Bijbel.

De Bijbelse visie op homoseksualiteit dient vooraf gegaan te worden door een Bijbelse en schepselmatige visie op seksualiteit. In Genesis 2: 18, 23 en 24 vinden we de norm voor het seksuele gedrag. Dit gedeelte beschrijft hoe de HEERE eerst de man schiep en vervolgens uit de man de vrouw. En dan staat er in Genesis 2: 24: 'Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aankleven; en zij zullen tot één vlees zijn.' Seksualiteit in de Bijbel heeft te maken met het vormen van een onverbreekelijke verbintenis.

Sinds de zondeval (de ongehoorzaamheid van Adam en Eva) leven we in een gebroken wereld, waarin we ook veel 'seksuele gebrokenheid' tegenkomen. Ieder mens staat open voor allerlei seksuele gedragingen, gedachten en gevoelens die niet in overeenstemming zijn met Gods bedoelingen. Ook homoseksualiteit is een gevolg van die seksuele gebrokenheid.

In de Bijbel staan verschillende teksten waarin homoseksualiteit wordt afgekeurd. Wij baseren ons daarbij niet alleen op enkele 'losse' teksten, maar vooral op de doorgaande lijn in Gods Woord. In de Bijbelgedeelten waarin homoseksualiteit aan de orde komt, staan ook teksten binnen de context van verkrachting⁵ of van afgoderij⁶. Daarom zijn er ook onder christenen mensen die in twijfel trekken of de Bijbel wel zo duidelijk spreekt over homoseksualiteit als zodanig. Het is echter duidelijk dat waar ook in de Bijbel gesproken wordt over homoseksualiteit, dit nooit in positieve zin is⁷. In de Bijbel krijgt seksualiteit alleen een positieve plaats in het huwelijk van man en vrouw. Wij belijden dit in overeenstemming met de kerk der eeuwen⁸.

Tot het Bijbels kader waarbinnen we met onze homoseksuele naaste omgaan, hoort ook het omzien naar elkaar in de gebrokenheid van het leven. De Heere Jezus Zelf was met

---

⁵ Genesis 19: 4 tot en met 9

⁶ Romeinen 1: 26 en 27

⁷ Zie ook: 1 Korinthe 6: 9 en 10 en 1 Timotheüs 1: 9 en 10

⁸ Heidelbergse Catechismus: de 41e Zondag, Nederlandse Geloofsbelijdenis: artikel 14 & 15 en Dordtse Leerregels: hoofdstuk 3 & 4. 3

ontferming bewogen toen Hij de mensen onderwees in de geboden van Zijn Vader. Dit moet ook de omgang met onze homoseksuele naaste stempelen.

Visie

Op grond van de Bijbel stemt homoseksualiteit niet overeen met de seksualiteit zoals die door God is bedoeld en daarom als teken van gebrokenheid moet worden gezien. Dat betekent niet dat er in de gemeente geen plaats kan zijn voor mensen met een homoseksuele geaardheid. De geaardheid van mensen kan nooit een reden zijn om onderscheid te maken. We hebben allemaal een zondige aard, of we nu heteroseksueel of homoseksueel gericht zijn. Strijden tegen de zonde is inherent aan het christen zijn. De Bijbel wil dat we elkaar liefhebben, elkaar steunen in onze moeiten en verdriet en in de strijd tegen het verkeerde. Het oprecht willen dienen van God en het volgen van de Heere Jezus vraagt het onderhouden van Gods geboden en zelfverloochening, ook ten aanzien van seksualiteit.

Wij menen dat christenen met een homoseksuele geaardheid deze niet hoeven te ontkennen. Ze mogen er eerlijk over zijn, tegenover zichzelf en degenen die ze vertrouwen. De kerk kan haar daarbij tot steun zijn. Mensen met een homoseksuele geaardheid mogen zichzelf, net als anderen, aanvaarden als onvolmaakte zondige mensen, die grote waarde hebben, omdat God hen geschapen heeft en voor wie, door bekering, vernieuwing mogelijk is door Jezus Christus. Het aannemen van het homo-zijn als identiteit, zoals wordt gestimuleerd door de seculiere homobeweging, achten we in strijd met Gods Woord en derhalve verwerpelijk. Christenen ontnemen hun identiteit niet aan het hetero of homo zijn. De Bijbel spreekt over identiteit in termen van wie iemand is in de relatie tot God en de naaste. Ook in een door Christus herstelde relatie met God hebben we in dit leven nog steeds te strijden tegen verkeerde gevoelens. Dus niet: ik ben homo en probeer mijn christelijk geloof daarin in te passen. Maar: ik ben christen en heb met Gods normen strijdige begeerten, onder andere op (homo)seksueel terrein; vanuit mijn christen zijn wil ik, hoewel dat moeilijk is, door de genade van de Heere strijden tegen alle zondige begeerten, dus ook tegen deze. Ik kies met Gods hulp voor een leven zonder homoseksuele praxis en relatie. Zoals ook andere christenen in de weg van genade en van bekering keuzes maken om van alle zonden weg te blijven en hun weg met de Heere te gaan. Dit is een moeilijke maar met Gods hulp mogelijke weg, waarbij we vanuit de kerk hulp en ondersteuning willen bieden.

Bronverantwoording:

Visienota (homo-)seksualiteit zoals die is opgesteld door de Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS)

https://www.edudivers.nl/doc/publicaties_anderen/VGS-visienota_homoseksualiteit_2008.pdf

Artikel "De bijbelse weg voor de homofiele medemens" van drs. P. Guijt

<https://cip.nl/70446-de-bijbelse-weg-voor-de-homofiele-medemens>

Genderdysforie (genderidentiteitsstoornis)

Bij genderdysforie gaat het om een aandoening waarbij iemand zich ongemakkelijk voelt met het geslacht waarmee hij is geboren. Vaak gaat dit samen met de wens om van het andere geslacht te zijn. De extreemste vorm treffen wij aan bij zogenoemd transseksuelen. Niet alle kinderen met genderdysforie worden later transseksueel. Transseksuelen willen hun lichaam laten aanpassen aan het gewenste geslacht. Dat kan tegenwoordig door een medische ingreep. In Nederland is de Vrije Universiteit hierin voorloper ⁹.

Genderdysforie (in het verleden ook wel bekend als **geslachtsidentiteitsstoornis**) is een psychische diagnose waarbij een persoon een diep gevoel van onbehagen voelt over het feit dat zijn/haar geboortegeslacht en genderidentiteit niet overeenkomen. Vaak gaat het samen met de wens om van geslacht te veranderen. De overkoepelende term voor deze personen is transgender. Zij die door middel van een operatieve ingreep tot de andere sekse willen overgaan worden ook wel transseksuelen genoemd.

Met het algemeen breed gehanteerde begrip 'transgenders' zijn echter twee groepen te onderscheiden. Bij genderdysforie wordt onderscheid gemaakt tussen transseksuelen en transgenders. Bij transseksuelen gaat het om mensen die ongelukkig zijn met het lichaam dat zij hebben en zich daarom langs operatieve weg laten veranderen van een man in een vrouw of andersom. Het gaat hier om de biologische kenmerken. De groep transgenders is groter. Zij kunnen bijvoorbeeld nog steeds de biologische kenmerken hebben van een man maar willen zich als vrouw gedragen en als vrouw aangesproken en behandeld worden. Centraal staat: waarbij voelt iemand zich prettig. Gender betreft de sociaal-culturele aspecten van het geslacht van een individu, zeg maar: hoe het door hemzelf en zijn omgeving gezien en beleefd wordt.

Dat de openlijke beleving van het geslacht zo veel meer aandacht en ruimte krijgt, sluit aan bij het postmoderne levensgevoel. Daarin zijn niet de objectieve, harde feiten bepalend bij de waarheidsvraag, maar is maatgevend hoe men de werkelijkheid beleeft. Ieder kan dus zijn eigen, zelf geconstrueerde waarheid hebben, ook al lijkt die in tegenspraak met de harde feiten. In die gedachtegang is er ruimte voor gendervoorkeuren die afwijken van de biologische kenmerken.

In Amerika wijst de vooraanstaande christelijke opinieleider Albert Mohler er in zijn publicaties op dat de transgenderrevolutie verdergaat dan strijders voor homo-emancipatie doen. Zijn constatering is dat homo's en lesbiennes het geslachtelijk onderscheid tussen mannen en vrouwen niet ontkennen. Hun verlangen is dat mensen van hetzelfde geslacht (seksuele) omgang met elkaar mogen hebben zoals man en vrouw dat hebben. Bij de discussie over transgenders wordt ook het onderscheid tussen man en vrouw uitgevaagd; het doet er niet toe. „Daarmee loochenen transgenders dat God man en vrouw, twee duidelijk onderscheiden geslachten met elk een eigen biologische en psychische aard, schiep. De transgenderdiscussie zet de Bijbelse visie op de mens totaal op zijn kop.” Dat is een stevige uitspraak, maar zet wel aan het denken ¹⁰.

Inmiddels is er ook in Nederland sprake van een groeiend aantal transgenders die daarvoor uitkomen. Laat duidelijk zijn: ook in voorgaande generaties waren er mensen die zich niet gelukkig voelden met hun geslacht. Zij worstelden daarmee en voelden zich vaak onbegrepen. Dat heeft geleid tot schrijnende situaties. Juist in deze tijd waarin bezorgdheid over de seksuele moraal terecht is, heeft kerk een belangrijke rol en functie.

---

⁹ <https://www.rd.nl/kerk-religie/vreemdeling-in-het-eigen-lichaam-1.494446> (naar het boek "Understanding Gender Dysphoria" van klinisch psycholoog Mark A. Yarhouse)

¹⁰ <https://www.rd.nl/opinie/vertolk-bijbelse-visie-in-transgenderdiscussie-1.1460119>

Ook binnen kerkelijke gemeenten lopen namelijk deze personen tegen een muur van onbegrip op. Toch dient er ook voor transgenders een plek te zijn in de christelijke gemeente.

Bronverantwoording:

“Geef transgenders een plek in Christus’ gemeente”; ds H.H. Klomp (CGK Veenendaal) – Christelijke werkgroep transseksualiteit

Artikel “het transgender dilemma” van drs. P. Guijt <https://stichting-promise.nl/christelijke-medische-ethiek/het-transgender-dilemma.htm>